

Jeff Werner

Professor i konsthistoria. kultur@gp.se

Stockholm är inte Sverige

PÅ MODERNA MUSEET i Stockholm visas just nu en utställning om galleriet Ynglingagatan 1, som var ett hippt utställningsrum i huvudstaden på 1990-talet. Utställningen har kritiserats för att okritiskt hylla en aktör på den kommersiella marknaden. Och för att en av dess curatorer, Thomas Ekström, var en av galleriets grundare. En solkig sammanblandning av museets granskande uppdrag med konsthandelns merkantila, kan tyckas.

Men värre är att Moderna museet åter sätter likhetstecken mellan vad som var viktigt i Stockholm och i Sverige. Ynglingagatan 1 dök upp på konstscenen efter det att den institutionshyllade postmodernismen gått ur tiden i samband med finanskraschen 1992. På 16 kvadratmeter visades ofta gränsöverskridande utställningar som inte passade i konstens finrum.

VAD SOM INTE FRAMGÅR av Moderna museets historieskrivning är att liknande konstnärsdrivna aktiviteter skedde långt tidigare på andra håll i landet. Utställningsrum som upplöste gränserna mellan konstarterna, som verkade subversivt och nyskapande, fanns inte minst i 1980-talets Göteborg. Aktörer som Sub Bau, Phauss, Radium 226.05 och Monitor tog avstamp i idéer om vad konst kan vara som befann sig ljusår från den institutionella postmodernismen i Stockholm vid samma tid.

Detta inte sagt som ett småsurt ”Göteborg var först och bäst”, utan för att synliggöra vilka problem som uppstår när lokala perspektiv misstas för nationell överblick.

Men kanske håller Moderna museet på att släppa sin identitet som hela Sveriges moderna museum, på samma sätt som *Dagens Nyheter* abdikerat från att vara en rikstidning? Så kan i varje fall den senaste tidens offentligt luftade motsättning mellan huvudinstitutionen i Stockholm och dess filial i Malmö tolkas. Det faktum att huvudstadens Moderna museet på webben numer lagt till bestämningen ”Stockholm” för att differentiera sig från sin filial i Malmö tycks signifikant. Precis som att *Dagens Nyheter* sedan några månader har bilagan: DN.STHLM.

NÅGRA KANSKE MINNS 1990-talets debatt om att delar av det nationella ansvaret för att samla och visa den svenska konsthistorien borde förläggas utanför Stockholm. Röhsska var på tal som ett nationellt designmuseum. Malmö lyftes fram som en lämplig plats för ett nationellt samtidskonstmuseum. Kanske är det dags att åter väcka dessa idéer. Om nu Moderna museet Stockholm bestämt sig för att vara ett lokalt museum på samma sätt som *Dagens Nyheter* bestämt sig för att vara en lokaltidning. Varför ska då Moderna museet Stockholm finansieras med statliga medel?